
IDEELL ARENA

Årsrapport 2022

Innehåll

Förord	2
Uppdrag och långsiktig målsättning	3
Partners och deltagande.....	5
Ideell Arenas utvecklingsprogram.....	7
Ideell arenas nätverk	9
Främjande av kunskapsutveckling	10
Mötesplatser.....	13
Partnerskap, styrgrupp, kansli och övrig samverkan.....	16
Ideell Arenas partnerorganisationer 20221231	19

Förord

Ideell Arena är ett partnerskap av organisationer i det svenska civilsamhället som arbetar tillsammans för att stärka den ideella sektorns styrning och ledarskap. När vi summerar 2022 är vi 113 organisationer som tillsammans utgör Ideell Arena. Den stora mångfald av organisationer i form av verksamhetsområden, juridisk form och storlek gör Ideell Arena till den förmodligen bredaste sammananslutningen av organisationer i det svenska civilsamhället. Vi bedömer att Ideell Arena har visat sig vara en sammantaget hållbar idé.

En bärande idé med Ideell Arena är att samarbetet bygger på ett gemensamt ansvarstagande för utvecklingsarbetet genom att ledare i organisationerna deltar och aktivt delar med sig av sina erfarenheter i de programaktiviteter som vi ordnat tillsammans. När vi växer blir det därför centralt att hitta sätt för nya partners att delta samtidigt som tidigare partners fortsätter att aktivt bidra till partnerskapet. Det är därför väldigt glädjande att hela 94 procent av våra partners på olika sätt var aktiva i någon av partnerskapets mötesplatser, utvecklingsprogram och nätverk under 2022. Vi har sannerligen ett aktivt partnerskap! För att ytterligare vässa Ideell Arena har styrgruppen under året arbetat med att planera en strategiprocess med en fördjupad dialog med partners om hur och inom vilka områden Ideell Arena framöver på bästa sätt bidrar till att stärka och utmana sektorns styrning och ledarskap. Styrgruppen har lagt tid och energi på att vrida och vända på historia, nuläge och framtid och landat i att det processen ska handla om är hur Ideell Arena ska gestaltas i framtiden utifrån det som i stadgar beskrivs som utgångspunkter och syfte.

Under 2022 släpptes de flesta pandemirestriktioner som innebar utmaningar för Ideell Arenas såväl som för många av våra partnerorganisationer. Efter att ha skjutit upp vår LedarskapsArena var det därför glädjande att återigen kunna samlas fysiskt efter en lång tid av digitala möten. Vårt Fenixprogram kunde också efter flera års uppehåll resa till Irland och Nordirland som avslutning på sina program. Det digitala språng som togs under pandemin, med erfarenheter av nya verktyg och metoder både för möten mellan ledare i civilsamhället och för mötet med forskningen, har vi haft stor användning av under 2022. Mötesplatser, nätverksträffar och delar av våra utvecklingsprogram har under året varvat mellan fysiska och digitala möten vilket har underlättat deltagande för många, inte minst de som finns utanför mälardalsregionen.

För stora delar av partnerskapet kom 2022 att präglas av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och dess konsekvenser. Exempelvis mottagande av flyktingar, insamling och direkt hjälp på plats i Ukraina samt att hantera oro och psykisk ohälsa på hemmaplan men också den ekonomiska osäkerhet som kriget fört med sig. Vidare har regeringsskiftet och Tidöavtalets signaler om förändringar inom flera politikområden med bäring på civilsamhället präglat andra halvan av 2022. Ideell Arenas sammanhang har fungerat som en plattform för många partners fört att tillsammans med andra analysera vad det betyder för organisationernas förutsättningar och prioriteringar.

Erik Sjöstrand, verksamhetschef

Ann-Katrin Persson, styrgruppens ordförande

Uppdrag och långsiktig målsättning

Ideell arena är idag en etablerad organisation och en självklar samlingspunkt för det civila samhället med flera olika väl fungerande grenar. Verksamheten bedrivs i egen juridisk form och har en stabil styrning och ekonomi. Organisationen arbetar brett med förnyelse och kunskapsutveckling och har dynamiska utvecklingsprogram, mötesplatser och ett djupgående samarbete med den akademiska världen gällande forskning och kunskapsutveckling.

Med anledning av de samhällsförändringar som följer av en ny politisk verklighet har det civila samhällets roll kommit att få allt större uppmärksamhet. Det civila samhället är idag en viktig samhällsaktör vilket självklart är positivt men inte problemfritt. Ideell arena fortsätter därför arbetet med att stärka det civila samhällets ledarskap för att möta de utmaningar partnerorganisationerna möter. Detta för att garantera ett starkt civilsamhälle och ett öppet och demokratiskt samhälle. För att värna civilsamhället är det således viktigt att fortsätta sprida information om det arbete Ideell Arena gör både bland partnerorganisationerna och inom samhället i stort då civilsamhället är viktigt för alla.

Ideell Arena arbetar vidare som en samlande kraft där partnerorganisationerna är medskapare både när det gäller framtida strategi och engagemang för att säkra ett gott ledarskap och en framtidsoptimism inom den ideella sektorn. Att vara partner i Ideell Arena ger möjligheten att dela kunskap och erfarenheter med varandra. Det nära samarbetet med akademien ger möjligheter att både ta del av och bidra till aktuell forskning. Tillsammans driver vi utvecklingen mot ett bättre ledarskap och ett starkare civilsamhälle.

Ideell Arenas utgångspunkter och syfte

Utgångspunkter för samverkan inom Ideell Arena är:

- En stark och levande ideell sektor bidrar till ett öppet och demokratiskt samhälle.
- För att leda och styra en stark och levande ideell sektor behövs ständig utveckling och användning av ny kunskap.
- Ideell Arena möjliggör utveckling, spridning och användning av kunskap genom partnerskap och samarbete.
- Ideell Arena ska bedrivas och finansieras på ett sådant sätt att dess oberoende icke kan ifrågasättas.

Ideell Arenas syfte är att:

- Initiera och utveckla högkvalitativa utvecklingsprogram för ledande förtroendevalda och tjänstemän inom den ideella sektorn för att stärka dess ledarskap.
- Främja kunskapsutvecklingen kring den ideella sektorn och dess ledarskap genom att initiera forsknings- och utvecklingsprojekt och verka för ett ökat samarbete mellan forskare, universitet, högskolor, folkbildning och de ideella organisationerna.

- Utgöra en mötesplats för erfarenhetsutbyte mellan ledande förtroendevalda och tjänstemän inom ideell sektor.

Samarbetet i Ideell Arena bygger på ett gemensamt ansvarstagande för utvecklingsarbetet och en avsikt att genom deltagande dela med sig av sina erfarenheter i programaktiviteterna.

Långsiktig målsättning 2025

Ideell Arena är ett starkt samarbete där förtroendevalda och ledande tjänstepersoner från partnerorganisationerna deltar, bidrar och utvecklas i samverkan med akademi.

Detta innebär att Ideell Arenas verksamhet särskilt inriktar sig på att:

- Stärka den strategiska kapaciteten hos förtroendevalda och ledande tjänstepersoner från hela partnerskapet genom relevanta aktiviteter.
- Möta partners behov kring ledning och styrning genom att tillsammans utveckla och genomföra utvecklingsprogram, mötesplatser, nätverk samt samverkan med forskare och akademi.
- Samverkan, finansiering och innehåll i verksamheten tydligt utgår från Ideell Arenas utgångspunkter och syfte samt partnerskapets behov.

Strategiprocess

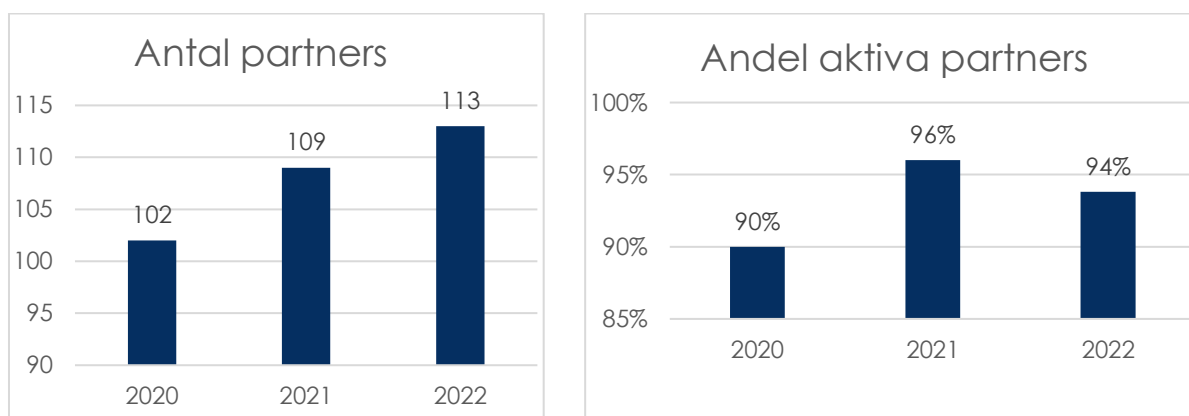
En strategiprocess har inlett för Ideell Arenas uppdrag och kommande långsiktiga målsättning efter 2025. Processen tar sin utgångspunkt både i Ideell Arenas interna arbete och i samarbetet med andra organisationer och akademin och ställer även in siktet mot vilka frågor och områden som är centrala för verksamheten på längre sikt. Partnerskapsmötet 2023 blir en första milstolpe i arbetet för att inleda en bredare dialog med partnerorganisationerna inför det kommande förändringsarbetet.

Partners och deltagande

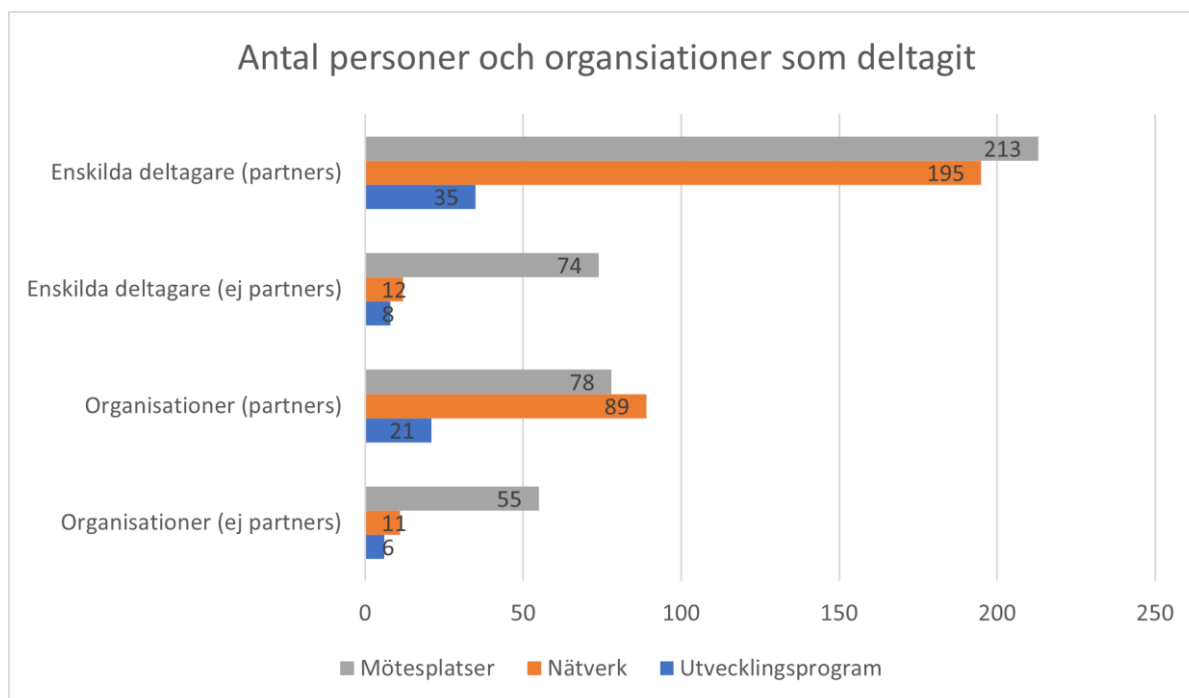
Under 2022 hade Ideell Arena glädjen att välkomna följande fyra organisationer som nya partners i Ideell Arena:

- IPEN
- Riksförbundet Sveriges Konstföreningar
- ROKS
- Cykelfrämjandet

Finansförbundet och MHF valde att avsluta partnerskapet inför 2023.

Detta innebär att Ideell Arena hade 113 partners vid utgången av 2022. Av dessa var 106 aktiva i någon aktivitet under året. I diagrammen nedan ses antalet partners respektive andelen av dem som har deltagit i verksamheten de tre senaste åren.

Partnerorganisationers deltagande

Från partnerorganisationer har under året 35 personer deltagit i utvecklingsprogram, 195 personer i något av våra nätverk och 213 personer i någon av Ideell Arenas mötesplatser.

21 partnerorganisationer har deltagit i utvecklingsprogrammen Abeona eller Fenix, 89 partnerorganisationer har deltagit i nätverk och 78 partnerorganisationer har deltagit på någon mötesplats.

Deltagande från icke-partnerorganisationer

Utöver våra partnerorganisationer anses vår verksamhet relevant även av organisationer utanför partnerskapet. Detta gäller då framför allt våra öppna mötesplatser. Från icke-partnerorganisationer har under året 8 personer deltagit i utvecklingsprogram, 12 personer i nätverk och 74 personer i någon mötesplats.

55 organisationer ifrån utanför partnerskapet deltog på de öppna mötesplatserna, 11 icke-partners deltog i nätverken och 6 icke-partners deltog i utvecklingsprogrammen.

Jämfört med 2021 har deltagandet gått ned något. En förklaring kan vara att det varit mycket aktiviteter efter pandemin och att utbudet helt enkelt varit större under 2022. En annan förklaring kan vara att fler av de organisationer och personer som finns utanför Stockholmsområdet kunnat delta digitalt under 2021 då de flesta aktiviteterna då var på distans på grund av pandemin.

Kunskapskonferensen som genomfördes i december saknas i statistiken, i och med att huvudarrangören MUCF inte har kunnat dela deltagarlistorna. Drygt 200 personer deltog under konferensen.

Ideell Arenas utvecklingsprogram

Ett av Ideell Arenas huvudsyften är kunskapsutveckling för personer med ledande personer inom den ideella sektorn. För att uppnå detta genomförs varje år högkvalitativa utvecklingsprogram som syftar till att stärka ledning och styrning inom sektorn. Ideell Arena har under året fortsatt arbete med tre sådana program; Fenix, Abeona och Ung Med Makt.

Fenixprogrammet är ett strategiskt ledarskapsprogram som riktar sig till ledare för den ideella sektorns organisationer. Programmet är mycket uppskattat och lockar deltagare från både partners och icke-partners. Abeona är ett forskningsbaserat utvecklingsprogram speciellt framtaget för ordföranden och styrelseledamöter i sektorn. Ung Med Makt är ett program för unga ledare i sektorn som idag drivs av LSU med Ideell Arena som en samarbetspart.

Fenixprogrammet 21/22

Programmet för 21/22 avslutades våren 2022 med 19 deltagare. Det var första årets då våra nya programledare My Malmeström Sobelius och David Falk ledde programmet, och ett upplägg med två moduler på kursgård kompletterat med två lite kortare digitala moduler prövades. Den uppskjutna studieresan till Irland och Nordirland genomfördes i maj till vilken alla de tre programomgångar vars avslutande resa har skjutits upp på grund av Covid bjöds in. Totalt 40 personer reste därför denna gång och tre programomgångar kunde därmed avslutas samtidigt. Ideell Arena fortsätter arbetet med att hitta former för kontinuerlig kontakt med våra samarbetspartners på Irland och Nordirland och arbetar kontinuerligt med dem för att utveckla resans innehåll.

Programmet 22/23 startades upp i september med en full grupp om 25 deltagare med en bra spridning på organisationer. Mindre justeringar har gjorts i programmets upplägg, och programmet ges nu återigen med tre fysiska moduler i Sverige och en avslutande resa. Samtliga avsnitt i Sverige genomförs fysiskt på Hagabergs folkhögskola i Södertälje.

Abeona

Abeonas 21/22 avslutades i maj. Denna första omgång av detta nya utvecklingsprogram speciellt framtaget för förtroendevalda ordförande och styrelseledamöter i sektorn hade 19 deltagare. Programmet genomförs i huvudsak digitalt, med förinspelade föreläsningar och digitala samlingar med fokus på att tillsammans processa den vetenskapliga kunskap som programmet bygger på. Generellt mottogs programmet väldigt väl av deltagarna och styrgruppen beslutade att fortsätta utveckla programmet och genomföra en ny omgång. Eftersom programmet är nystartat har fokuset varit på utveckling och integrering med den övriga verksamheten.

2022/2023 års program startade i september med 18 deltagare från 12 olika organisationer. Gruppen har en god spridning i sektorn och har en hög strategisk nivå i sina samtal. Inför programstart relativt mycket kraft läggs ner för rekrytering av deltagare till programmet. Dels är programmet, då det är nytt, inte lika känt som det väletablerade Fenix programmet, dels blev det tydligt att fler organisationer har begränsade resurser för kompetensutveckling av förtroendevalda, och de förtroendevalda själva har svårt att finna tid för det samma. Det digitala

arbetssättet möter delvis svårigheten att hitta tid för kompetensutveckling, och för att möjliggöra för fler organisationer att skicka sina förtroendevalda sänktes kostnaden för programmet denna gång. Programledare för de båda första omgångarna av programmet har varit Katarina Gustafsson och Ola Segnestam Larsson.

Ung Med Makt

21/22 års omgång av Ung Med Makt avslutades i februari. Förutom några konkreta inspel i form av medverkan i själva programmet så har Ideell Arena i kvalitetssäkringssyfte stöttat programledningen och medverkat med att rekrytera mentorer och matcha dessa med programmets adepter. Sedan 2020 har vi ett samarbetsavtal med LSU kring programmet som innebär att Ideell Arena inte längre delar på programledaransvaret utan detta bärs helt av LSU. Under våren gjorde LSU ett omtag kring programmet - bland annat för att hitta nya finansieringsmöjligheter. Det har också beslutats att ändra programtiden till oktober – maj.

En ny omgång av programmet startade hösten 2022.

Ideell arenas nätverk

Ideell Arena erbjuder idag 18 nätverk för ledande tjänstemän och förtroendevalda i ideell sektor. Syftet med nätverken är främst att de ska fungera som mötesplatser för erfarenhetsutbyte. Samtliga nätverk har varit igång under 2022 och träffas både fysiskt och digitalt. Utgångspunkten för nätverken är att träffarna ska ske fysiskt men i vissa fall har digitala möten hängit med sedan pandemin då denna form fungerar bättre för vissa av nätverken.

Följande nätverk är idag aktiva (processledare inom parantes):

- Generalsekreterarnätverken, 5 stycken (Katarina Gustafsson och Erik Sjöstrand)
- Generalsekreterarnätverket för ”lilla kansliet med det stora uppdraget” (Erik Sjöstrand)
- Ordförandenätverket (Erik Sjöstrand)
- Nätverket för strategisk ekonomistyrning (Ola Segnestam Larsson)
- Engagemangsnätverket (Anna Magnusson)
- Nätverket för strategisk IT och digitalisering (Alf Westelius)
- Kommunikationschefsnätverket (Katarina Gustafsson)
- Nätverket för strategisk kommunikation (Sofia Karlsson)
- Nätverket för medarbetarskap, ledarskap och chefsrollen, MLC (Johan Welander)
- Opinionsbildarnätverket (Mattias Hjelmberg)
- HR-chefsnätverket (Johan Welander)
- Nätverket för strategisk verksamhetsutveckling (Fredrik Kron)
- Juristnätverket (Anna Magnusson)
- Säkerhetsnätverket (Malena Rembe)

Under hösten gjordes en deltagarutvärdering i samtliga nätverk som visar på att deltagarna uppskattar möjligheten att i nätverken utbyta erfarenheter och diskutera aktuella ämnen. Mer koppling till aktuell forskning har efterfrågats i några nätverk och detta kommer att betonas under 2023. På det hela taget är nätverken välfungerande och omtyckta.

Under hösten gjordes ett utvecklingsarbete kring en ny form av mindre nätverk, delvis för att möta förfrågningar kring att Ideell Arena borde erbjuda mentorskap. Detta resulterade i att Ideell Arena gått ut till generalsekreterare och styrelseordföranden med ett erbjudande om ett ”supportskap”. Grupper om 3 har matchats ihop och kommer under ett år mötas och stötta varandra i sina roller. Initiativet startar under våren 2023 och kommer därefter att utvärderas och eventuellt vidareutvecklas.

Främjande av kunskapsutveckling

För att främja kunskapsutvecklingen deltar och initierar Ideell Arena i olika forsknings- och utvecklingsprojekt. Kopplingen till akademien är en av Ideell Arenas grundtankar och det finns ett brett engagemang för forskning och utveckling både inom organisationen och partnerorganisationerna och från andra personer med koppling till civilsamhället.

Kunskapsutbytet mellan Ideell Arena och akademien ger en möjlighet till nya insikter både inom den akademiska världen som får en anknytning till praktiken och hos organisationerna som får en inblick i den teoretiska delen. Kunskapsutveckling är på det här sättet en bärande del i våra utvecklingsprogram, på våra mötesplatser i och i våra nätverk. Ideell Arena försöker dessutom arbeta som en katalysator mellan de olika sektorerna och sprider även forskningsresultat utanför den egna organisationen för att uppmärksamma aktuell forskning. För ett ökat samarbete mellan forskare, universitet, högskolor, folkbildning och de ideella organisationerna har Ideell Arena utvecklat, genomfört, följt, medverkat i samt spridit resultat från följande projekt och miljöer:

Kommande befolkningsstudie om medborgerligt engagemang

Centrum för civilsamhällesforskning vid Marie Cederschiöld högskola genomför med jämna mellanrum en större undersökning om svenskarnas engagemang. Studierna och dess resultat har under många år varit viktiga i Ideell Arenas verksamhet som ett sätt att öka kunskapen om grundläggande förutsättningar och karakteristik för den ideella sektorn och dess organisationer. Förarbetet inför kommande studie, som planeras att genomföras under 2024, nästa studie har inletts och verksamhetschefen sitter med i den insamlingskommitté som arbetar för att säkra finansieringen av studien.

Forskning om civilsamhällets roll och agerande i kris

Stockholm Center for Civil Society Studies vid Handelshögskolan och Centrum för civilsamhällesforskning vid Marie Cederschiöld högskola har tilldelats medel från MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) för forskning inriktat på civilsamhällets roll i kriser, genom utlysningen ”Tillsammans för ett säkrare samhälle”. Ideell Arena står med som en samarbetspartner i ansökan från Handelshögskolan. Inom ramen för detta har verksamhetschefen medverkat i möten med projektets referensgrupp som förutom Ideell Arena består av representanter för de studerade organisationerna (Riksidrottsförbundet, Svenska kyrkan, Röda Korset, Rädda Barnen samt Sveriges stadsmissioner).

Reinvents styrgrupp

Ideell Arenas verksamhetschef ingår i styrgruppen för forskningsmiljön Reinvent på Södertörns högskola. Reinvent är ett center för mångvetenskaplig forskning och samverkan om hållbar stadsutveckling i suburbana landskap. Centret fungerar som ett kunskapsnav gällande städernas utveckling vilket innebär att många viktiga frågor för det civila samhället studeras då civilsamhället tar allt större plats även utanför den ideella sektorn. Centret arbetar idag både nationellt och internationellt.

Kunskapskonferensen

Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor (MUCF) genomför varje år i samverkan med Ideell Arena, Vetenskapsrådet och SKR en kunskapskonferens med fokus på forskning kring civilsamhället. Konferensen hölls i år den 16 december med temat social innovation och inkludering. Konferensen var fullbokad med 160 deltagare från kommuner, myndigheter och civilsamhället. Verksamhetschefen deltog i planeringen och medverkade under konferensen.

Civilsamhällets uppsatsstipendium

Civilsamhällets uppsatsstipendium delas årligen ut av Ideell Arena till en student på kandidat-, magister- eller masternivå som med sin uppsats bidrar till ny kunskap om civilsamhällets roll, betydelse och ansvar i samhällsutvecklingen.

När ansökningsperioden stängde i augusti hade märkbart färre uppsatser än tidigare år inkommit. Om detta beror på bristande kommunikation eller om stipendiet har börjat spela ut sin roll kommer analyseras vidare under 2023.

Vem gör civilsamhällets undersökningar?

Under 2021 och 2022 har Ideell Arena gjort en egen satsning under rubriken ”Vem gör Civilsamhällets undersökningar”. Undersökningen fokuserar frågor om civilsamhällets särart där fokus har varit att få ett brett samtal kring frågorna inom våra nätverk. I början av satsningen definierades följande målsättningar:

- Samtala om och diskutera civilsamhällets undersökningar utifrån ett strategiskt ledarskapsperspektiv
- Kartlägga och sammanställa i vilken grad och hur Ideell Arenas partners använder undersökningar
- Identifiera modeller och strategier för att bättre använda undersökningar för att uppfylla organisationernas uppdrag

Efter inledande workshops i nätverken beslutades att i stället för en kartläggning med enkät ta fram ett antal kortare fallstudier baserade på intervjuer med några partners kring hur deras organisation arbetar med undersökningar. Under hösten genomfördes sedan en heldagsworkshop med ett 30-tal deltagare. Arbetet med att sammanfatta workshopen och case-studierna till en rapport pågår och kommer att presenteras under 2023.

Andra samarbeten och initiativ

Under våren färdigställdes en rapport från ett forskningsprojekt kring social innovation inom arbetslivsinkludering lett av Malin Lindberg vid Luleå tekniska universitet. Ideell Arena har varit involverade i dialogseminarier kring tolkning av resultaten och verksamhetschefen har under året bidragit med kommentarer på den slutliga rapporten. Ideell Arena har också spridit information om studien och deltagit vid rapportens lansering.

Ideell Arena kommer att delta som en partner till Hörselskadades Riksförbunds projekt ”Digitalisering där vi hör till” som beviljats medel av Allmänna Arvsfonden. Projektet syftar till

att testa, dokumentera och utveckla olika modeller för att skapa delaktighet för hörselskadade i digitala möten och hybridmöten. Ideell arenas kommer bland annat att arbeta med spridning av projektets resultat.

Centrum för civilsamhällsforskning vid Marie Cederskiölds högskola planerar att ge ut en forskarantologi kring samspelet mellan medborgerligt engagemang och institutionaliserad politik. Flera ledande europeiska forskare arbetar med antologin och ett seminarium kring detta genomfördes i samverkan med Ideell Arena den 12e oktober. Fokus låg på frågan: ”Hur påverkas demokratin när organisationer och praktiker som fungerat som förmedlande institutioner mellan medborgarnas engagemang och den institutionaliserade politiken får allt mindre betydelse?”

Inom ramen för Ideell Arenas medlemskap i den europeiska organisationen Euclid har vi fått möjlighet att genomföra ett utbyte med vår skotska motsvarighet ACOSVO. Ideell Arena fick besök av verksamhetschefen i oktober, och Ideell Arenas verksamhetschef besökte ACOSVO.

Ideell Arenas verksamhetschefen ingår även i en referensgrupp för fokusområdet Hälsoinnovation vid Högskolan i Halmstad. Detta för att bidra med ett övergripande perspektiv kring civilsamhällets möjligheter och betydelse på hälsoområdet.

Mötesplatser

För att uppmärksamma områden av vikt för civilsamhället genomför Ideell Arena varje år olika mötesplatser för att sprida information och dela erfarenheter. 2022 års mötesplatser har främst kretsat kring två viktiga och högaktuella teman – nämligen demokratifrågor och digitalisering.

LedarskapsArenan 2022

Årets LedarskapsArenan fortsatte på samma tema, nämligen civilsamhällets roll för att värna ett samhälle som sätter mänskliga rättigheter, demokrati och människan i centrum.

Hur skulle ett samhälle styrts utifrån civilsamhällets värden och logiker se ut? Hur vore det om dessa fick ta plats i stället för ”Ekonomiskan” som domineras av näringslivets logiker?

Vi ställde oss frågan om vi kan gå från ”företagiska” till att börja prata ”ideellska”? Om civilsamhället kan erbjuda alternativ eller kanske en förebild till hur samhället kan och bör se ut om civilsamhällets praktiker och språkbruk skulle få större plats än näringslivets.

Inbjuden Keynote-föreläsare var Katrine Marcal, som i sin föreläsning problematiserade flera av ekonomins grundantaganden och de konsekvenser de fått för samhället och dess människosyn. Övriga medverkanden i workshops och panelsamtal var Åsa Svenfeldt, docent KTH, Leila El-Sherif Wollheim, projektledare Forum hållbar ekonomi vid kansliet för Nationell samordnare Agenda 2030, Ola Segnsestam Larsson, forskare vid Marie Cederschiöld högskola, Folke Tersman, professor i filosofi vid Uppsala Universitet och stf VD på Institutet för framtidsstudier, Pernilla Glaser, författare och poet, Farida Al-Abani, Generalsekreterare på Svenska sällskapet för Nykterhet och Folkbildning, Anna Johansson, tf Generalsekreterare Amnesty Sverige, Andrea Lavesson, Biträdande rektor på NBV och Hans Linde, förbundsordförande RFSU. Ledarskapsarenan genomfördes på Sänga-Säby hotell och konferens på Färingsö, med 64 deltagare.

Det ideella engagemanget och professionaliseringen

Den 10 mars arrangerades ett digitalt strategiforum med temat ”Det ideella engagemanget och professionaliseringen” och kretsade kring frågor om anställningar och arvodering inom det ideella engagemanget.

En av utgångspunkt för samtalet var Altingets intervju med Jenny Westerstrand som väckte en nyfikenhet kring hur ideella organisationer påverkas av professionaliseringen i form av fler anställda samt inställningen till arvodering av ideella krafter. Hur håller de ideella organisationerna fast i organisationens idé och uppdrag när omvärlden och dess krav pockar på? Vad kan anställningar och arvoderingar få för följder och hur påverkar det struktur och organisation?

Medverkade gjorde Jenny Westerstrand, ordförande Roks –Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, Mikael Jansson, förbundschef Svenska Simförbundet, och Johan von Essen, professor vid Marie Cederschiöld högskola.

Idéseminarium kring demokrati

Under årets idéseminarium fördjupade vi oss i hur den ideella sektorn kan organiseras för att stärka de egna demokratiska strukturerna i relation till dagens politiska landskap.

Finns det sätt att utveckla och bredda sektorns egna demokratiska metoder för att skapa strukturer som möjliggör en större variation av engagemang? Hur ser vi till att organiseringsformerna ökar de demokratiska arenorna och ger plats för nya medlemmar samt nya perspektiv, ideologiskt utforskande och intern kritik?

Sofia Näsström, professor i statsvetenskap vid Uppsala universitet, inledde seminariet med en föreläsning kring några av de utmaningar demokratin står inför och hur civilsamhället kan ta ledarskap för att säkra en starkare och mer förankrad demokrati.

Lucas Nilsson, förbundsordförande för IOGT-NTO, Lotta Schneider, ordförande för Röda Korsets Ungdomsförbund, och Shahab Ahmadian, ordförande för Män för Jämställdhet delade sedan med sig av vad som görs inom deras respektive organisationer för att utveckla de interna strukturerna och bli mer demokratiska och tillgängliga. Samtalet leddes av Anna Johansson från Amnesty Sverige.

Idéseminariet avslutades med en gemensam workshop där vi undersökte hur det demokratiska svängrummet ser ut inom de egna organisationerna. Vad kan vi lära av varandra för att fördjupa och levandegöra demokratin tillsammans med våra partners? Seminariet hölls på Tollare folkhögskola med 38 deltagare.

Eftervalsanalys och after work

Den 22:e september genomfördes en eftervalsanalys med tillhörande after work på restaurang Barbro. Erik Amnå, professor emeritus i statsvetenskap, inledde med en fördjupad genomgång av valresultaten och pekade på den polarisering som valet gett uttryck för. Detta följdes upp med kommentarer och reflektioner av Ulrika Stuart Hamilton, generalsekreterare Famna, Jessica Poh Janrell, påverkansrådgivare på Kvinna till Kvinna, Calle Nathanson, ordförande Ideell Kulturrallians samt Noura Berrouba, ordförande i LSU. Mötesplatsen var fullbokad med ett 60-tal deltagare. De teman som togs upp under kvällen, som i mångt och mycket kretsade just kring demokratifrågor, kommer Ideell Arena att ta vidare in i 2023. Bland annat aktualiserades att många organisationer upplever en ökad hotbild och har allt svårare att genomföra sin verksamhet vilket är ett allvarligt hot mot både civilsamhället och demokratin.

Strategiforum om AI och det civila samhället

Som uppladdning inför Ledarskapsarenan 2023 genomfördes två digitala frukostseminarier under hösten. Det första hade temat ”Vad är AI och vilken relevans har det för civilsamhällets ändamål?” med medverkanden från bland annat AI Sweden och stiftelsen Friends. Det andra, med temat ”Ledarskap, data och engagemang –hur hänger det ihop?” hade medverkan från bland annat från RISE, Sverok och Wikimedia. Seminarierna ställde frågor kring vilken nytta AI har för civilsamhället dels utifrån hur AI används av vissa organisationer redan idag och dels

framåtblickande kring hur framtiden kan komma att se ut. Seminarierna lockade många intresserade deltagare och ledde till spännande diskussioner som fortsätter under LedarskapsArenan 2023.

Ideellt Forum 2022

Ideellt forum genomfördes den 2:e december på temat ”Bidragsgivare eller uppdragsgivare – Vem sätter agendan för civilsamhället?”. Ideellt forum arrangeras tillsammans med Giva Sverige och med PwC och Swedbank som huvudpartners. 2022 genomfördes forumet som en rundabordskonferens, där deltagarnas efter ett antal kortare inspel hade stort utrymme att dela erfarenheter och frågor i samtal med varandra. Under Ideellt forum delades även PwC ut sitt pris för Årets redovisning som i år gick till Svenska Röda Korset.

Partnerskap, styrgrupp, kansli och övrig samverkan

Partnerskapsmöte

Partnerskapsmötet genomfördes på Tollare folkhögskola den 21 april. Vid mötet återvaldes Ann-Katrin Persson, Fremia, till ordförande för Ideell Arenas styrgrupp. Till Nomineringskommittén valdes Mattias Hjelmberg, Riksidrottsförbundet, Maria Graner, Folkbildningsrådet och Alexander Clemenson, KFUM Sverige.

Styrgrupp

Ideell Arenas styrgrupp har under 2022 bestått av:

- Ann-Katrin Persson, Fremia, ordförande Ideell Arena
- Hans-Göran Elo, Arbetsgivaralliansen, vice ordförande Ideell Arena
- Anna-Kari Modin, Vårdförbundet
- Christine Cars-Ingels, Riksförbundet HjärtLung
- Karin Karlsson, SISU Idrottsutbildarna
- Sergei Muchin, Riksteatern
- Cissi Billgren Askwall, Vetenskap & Allmänhet
- Iman Djelloul, LSU
- Pia Jönsson Rajgård, Svenska Turistföreningen
- Lucas Nilsson, IOGT-NTO
- Sara Hauge, Sverok

Styrgruppen har under året haft 5 protokollförda möten varav ett konstituerande. Det första mötet efter partnerskapsmötet genomfördes som ett internt där styrgruppen fokuserade på samtal om Ideell Arenas framväxt, hur omvärlden för Ideell Arena ser ut idag och vad detta kan komma betyda för hur Ideell Arenas uppdrag ska manifesteras främover.

Kansli

Kansliets bemanning har under året bestått av av:

- Erik Sjöstrand, verksamhetschef (100%)
- Katarina Gustafsson, ansvarig utvecklingsprogram och nätverk (100%)
- Rebecca Vinthagen, ansvarig mötesplatser (100%)
- Karin Forsberg, administratör (100%) (föräldraledig till och med december 2023)
- Ekim Caglar, kommunikatör (50%), vikariat
- Cecilia Sharma, administratör (50%), vikariat

Dessutom har Alf Westelius, Anna Magnusson, David Falk, Fredrik Kron, Johan Welander, Malena Rembe, Mattias Hjelmberg, My Malmeström-Sobelius, Sofia Karlsson och Ola Segnestam Larsson och gjort viktiga insatser som process- eller programledare.

I början av hösten genomfördes en personaldag med fokus på att få ihop den nya gruppen och gemensamt diskutera och fundera kring Ideell Arenas uppdrag. Mot slutet av året hade vi en julavslutning med tillhörande middag med kansliet och processledarna.

Som en del i det aktiva partnerskap som Ideell Arena bygger på flyttar kansliet runt bland partnerorganisationerna. Under 2022 har Ideell Arena haft sitt kansli hos IOGT-NTO på Stora Essingen, Stockholm. I början av 2023 flyttar kansliet vidare till RFSUs lokaler på Södermalm.

Kommunikation

Arbetet fortgår med löpande uppdateringar av hemsida och sociala medier och utskick av nyhetsbrev. Under året har ett arbete startats med att ta fram en ny webbplats och uppdatering av Ideell Arenas grafiska identitet.

Samverkan

Utöver arbetet med partnerorganisationerna är det en viktig del av Ideell Arenas arbete att även samverka med organisationer utanför partnerskapet, både inom och utanför det civila samhället. Detta arbete sker både inom Sverige och med en europeisk utblick.

Euclid

Ideell Arena är medlem i det europeiska nätverket Euclid och verksamhetschef Erik Sjöstrand sitter i nätverkets styrelse. Euclid syftar till att stärka förutsättningarna för civilsamhället och socialt företagande i Europa och dess grannländer. Under året deltog Ideell Arena i ett utbytesprogram, där vi tog emot besök från vår skotska motsvarighet ACOSVO och verksamhetschefen besökte dem.

PwC

Ideell Arena och PwC har samverkat enligt ett särskilt samverkansdokument med det övergripande målet att samarbetet ska ge mervärde för båda parter samt ett ekonomiskt stöd till Ideell Arena. Under 2022 har samverkan fortsatt med fokus på planeringen av Ideellt Forum som anordnades i december, där Ideell Arena tillsammans med Giva Sverige tog ett huvudansvar för genomförandet. Samverkan har vidare omfattat ett arbete med utmärkelsen Årets redovisning i ideell sektor där Ideell Arena ansvarar för juryn och dess arbete. Kansliet har arbetat vidare med att förverkliga samarbetet i praktiken genom bland annat möten kring verksamhetsplanering. Verksamhetschefen har även medverkat med spaningar kring aktuella frågor i sektorn under en aktualitetsdag för de medarbetare i PwC som arbetar mot ideell sektor. Johan Sverker från PwC medverkar även i Abeona

Under våren slutfördes samtalen med PwC om ett nytt samverkansavtal som sträcker sig fram till juni 2023.

Idealistas förlag

Ideell Arena fortsätter att stödja Idealistas förlag tidskriften Kurage med prenumerationer, annonser samt deltagande i utgivningsrådet även under 2022. Ett nytt ettårigt samverkansavtal för 2023 har ingåtts, under året kommer styrgruppen att undersöka hur denna samverkan kan utvecklas vidare.

Ekonomi

Sammantaget innebar 2022 att Ideell Arena gjorde ett negativt resultat. Jämfört med budget blev dock det ekonomiska underskottet betydligt mindre. En förklaring till detta var ett par nya partners vilket ledde till något högre partnerskapsintäkter än budgeterat. Det berodde även delvis på lägre lönekostnader i samband med föräldraledighet och tjänstledighet. Utöver detta har ett aktivt arbete gjorts för att balansera intäkter och kostnader i enskilda verksamheter för en hållbar utveckling av Ideell Arenas fortsatta ekonomi.

Ideell Arenas partnerorganisationer 20221231

1. ABF
2. Amnesty Sverige
3. Anhörigas Riksförbund
4. Arbetsgivaralliansen
5. Astma och Allergiförbundet
6. Autism- och aspergerförbundet
7. Barnombudet i Uppsala län
8. Bidragsstiftelsen DHR
9. Bilkåren
10. Brottsofferjouren Sverige
11. Bräcke diakoni
12. Cancerfonden
13. CIKO
14. Concord Sverige
15. Cykelfrämjandet
16. Djurskyddet Sverige
17. Erikshjälpen
18. Famna
19. Finansförbundet
20. Folkbildningsrådet
21. Folkets Hus och Parker
22. Folkrörelsernas Konstfrämjande
23. Forum – idéburna organisationer med social inriktning
24. ForumCiv
25. Fremia
26. Friluftsförbundet
27. Friskis & Svettis Riks
28. Funktionsrätt Sverige
29. Förbundet S:t Lukas
30. Förbundet Vi Unga
31. Föreningen Furuboda
32. Föreningen FVO
33. Föreningen Norden
34. Hela människan
35. Hemslöjden
36. Hjärt- och Lungfonden
37. Hyresgästföreningen
38. Hörselskadades riksförbund (HRF)
39. Ibn Rushd Studieförbund

40. Ideell kulturallians
41. IOGT-NTO
42. IPEN
43. Junis
44. KFUM Sverige
45. Korpen Svenska Motionsidrottsförbundet
46. Kungliga sällskapet Pro Patria
47. Kvinna till Kvinna
48. Linköpings stift, Svenska kyrkan
49. LSU – Sveriges barn- och ungdomsorganisationer
50. Läkare i världen
51. Mag- och tarmförbundet
52. Män för Jämställdhet
53. Naturskyddsföreningen
54. NBV
55. Neuroförbundet
56. Nordic Financial Unions
57. Parasport Sverige
58. PRO, Pensionärernas riksorganisation
59. RBU, Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar
60. Reumatikerförbundet
61. RFSL
62. RFSU
63. Riksförbundet Frivilliga Samhällsarbetare, RFS
64. Riksförbundet HjärtLung
65. Riksförbundet Sveriges Konstföreningar
66. Riksidrottsförbundet
67. Riksteatern
68. ROKS
69. RUM - Riksförbundet Unga Musikanter
70. Rädda Barnen
71. Räddningsmissionen
72. Röda Korsets Ungdomsförbund
73. Scouterna
74. Sensus studieförbund
75. SFS, Sveriges förenade studentkårer
76. SISU Idrottsutbildarna
77. SKPF Pensionärerna
78. Sociala Missionen
79. SPF Seniorerna
80. Stiftelsen Sällskapet Vänner till Pauvres Hontoux
81. Stockholms Stadsmission
82. Studieförbundet

83. Studieförbunden
84. Studieförbundet Bilda
85. Studieförbundet Vuxenskolan
86. Svensk sjuksköterskeförening
87. Svenska Afghanistankommittén
88. Svenska Båtunionen
89. Svenska Golfförbundet
90. Svenska Gymnastikförbundet
91. Svenska Klätterförbundet
92. Svenska Livräddningssällskapet
93. Svenska Röda Korset
94. Svenska Turistföreningen (STF)
95. Svenskt Friluftsliv
96. Sveriges Akademiska Idrottsförbund
97. Sveriges hembygdsförbund
98. Sveriges Lärare
99. Sveriges MotorCyklister, SMC
100. Sverok
101. Swedwatch
102. Synskadades Riksförbund
103. Sällskapet för nykterhet och folkbildning
104. TCO
105. Tollare folkhögskola
106. Trygghetsrådet TRS
107. UNIONEN
108. Unizon
109. Vi unga
110. War Child
111. We Effect
112. Vetenskap & Allmänhet
113. Vårdförbundet